

«Πράσινη» και «ψηλά» στις προτεραιότητές της εμφανίζει η ΕΕ την καρκινογόνα καύση

Μια «μαγική εικόνα» επιχειρεί να εμφανίσει με την απάντησή της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην ερώτηση της Ευρωκοινοβουλευτικής Ομάδας του ΚΚΕ που κατέθεσε ο ευρωβουλευτής του Κόμματος, Κώστας Παπαδάκης.

Η Επίτροπος J.Roswall ισχυρίζεται προκλητικά ότι μπορεί τάχα να υπάρξει καύση απορριμμάτων «με περιβαλλοντικά ορθό τρόπο, χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η ανθρώπινη υγεία ή να βλάπτεται το περιβάλλον».

Όπως σημειώνει, επιχειρώντας να ξεπλύνει την καύση, αρκεί «να ακολουθείται το σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία της ΕΕ», που είχαν ψηφίσει στο Ευρωκοινοβούλιο το 2021 οι ευρωβουλευτές τόσο της κυβέρνησης της ΝΔ, όσο και των ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ, Ελληνικής Λύσης καθώς και οι χρυσαυγίτες. Πρόκειται για τον ίδιο σχεδιασμό κυκλικής οικονομίας της ΕΕ των 500 μονάδων καύσης, που καίνε πάνω από 58 εκατομμύρια τόνους το χρόνο, για τον οποίο σήμερα δυνάμεις όπως πχ το ΠΑΣΟΚ, που αφού αποκαλύφθηκε η επιζήμια ψήφος τους, ισχυρίζονται ότι τάχα αυτός «δεν έχει σχέση με την καύση». Όμως, η ίδια η ΕΕ με την απάντησή της τους «καρφώνει», αφού οι ευρωενωσιακοί όροι της κυκλικής οικονομίας είναι αυτοί που καθορίζουν και την υλοποίηση της καύσης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατατάσσει στην απάντησή της την «αποτέφρωση με ανάκτηση ενέργειας» «υψηλότερα» από την ταφή, για να εμφανίσει ως «φιλοπεριβαλλοντική και υπέρ της δημόσιας υγείας» μια μέθοδο που είναι αποδεδειγμένα επικίνδυνη.

Στο δε ευθύ ερώτημα αν τάσσεται με την ανησυχία και αγωνία των κατοίκων της Δυτικής Μακεδονίας (ισχύει βέβαια και για τους κατοίκους στις άλλες 5 περιοχές ανά την Ελλάδα, βλ. Ροδόπη, Ξάνθη, Κοζάνη, Αρκαδία, Αχαΐα, Ηλεία, Αττική, Βοιωτία και Ηράκλειο Κρήτης, που θα εγκατασταθούν αντίστοιχες μονάδες καύσης) που απαιτούν να σταματήσει τώρα κάθε τέτοια εγκατάσταση, η Κομισιόν στην πράξη περιφρονεί τη λαϊκή απαίτηση και ζητά καύση «με βάση τις οδηγίες» της που διαπιστωμένα οδηγούν στην έκθεση στον καρκίνο. Ζητά «καύση εντός των ορίων» που προβλέπεται σε αυτές τις «σημαδεμένες» Οδηγίες-κατασκευάσματα των ίδιων των λόμπι, των ομίλων που θησαυρίζουν από την καύση στην Ευρώπη. Και αυτό γιατί για τους ομίλους της καύσης, μόνη «υποχρέωσή» τους αποτελεί να ενημερώνουν με ...διαφάνεια για τους ρύπους που φλομώνουν το λαό, ενώ δεν τιμωρούνται βεβαίως από τους «εθιμοτυπικούς» ελέγχους που, αν και εφόσον γίνονται, είναι για τα «μάτια του κόσμου». Είναι τα ίδια μεγαλοσυμφέροντα παντού σε όλη την ΕΕ που κρατούν στο «σκοτάδι» τους κατοίκους των περιοχών που καίγεται σκουπίδι χωρίς να δημοσιεύονται επιδημιολογικές έρευνες για τις επιπτώσεις της καρκινογόνας καύσης στην υγεία τους.

Και όπου τελικά γίνονται γνωστά τα αποτελέσματά τους είναι αποκαλυπτικά. Πχ μόλις φέτος στο Ivris Sur Seine, στα προάστια του Παρισιού στη Γαλλία, καταγράφηκαν αυξημένα κρούσματα καρκίνου σε σχολείο δίπλα στη μονάδα καύσης, σημαντικές ποσότητες διοξινών σε ντόπια αυγά, τα οποία και απαγορεύτηκαν για κατανάλωση, καθώς και ευρήματα σε άλλα περιβαλλοντικά στοιχεία της εγγύς και ευρύτερης περιοχής.

Επιβεβαιώνεται, δηλαδή, για πολλοστή φορά πως η ΕΕ, η κυβέρνηση της ΝΔ και όλα τα κόμματα που στηρίζουν εδώ και πολλά χρόνια αυτή τη στρατηγική, βάζουν πάνω από την υγεία του λαού και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος τα κέρδη των μονοπωλιακών ομίλων.

Σε μία περιφέρεια, μάλιστα, όπως η Δυτική Μακεδονία, όπου για χρόνια «βομβάρδιζαν» με σκοπιμότητα το λαό για το «πόσο επιζήμιος είναι ο λιγνίτης», τώρα οι ίδιοι διαφημίζουν την καύση σκουπιδιών, εκβιάζοντας κιόλας με την κατάργηση της τηλεθέρμανσης, ή την αύξηση της ταφής. Μόνο κριτήριο και κίνητρό τους είναι τα κέρδη των επιχειρηματικών ομίλων.

Τέλος, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφέρεται μόνο στα κονδύλια από το Ταμείο Συνοχής, για να στηρίξει τον αβάσιμο ισχυρισμό της ότι δεν στηρίζονται επενδύσεις για καύση, τη στιγμή που σε ολόκληρη την ΕΕ δίνεται πακτωλός για μονάδες καύσης. Όπως στην Πολωνία, όπου στην πόλη Lodz κατασκευάζεται νέο εργοστάσιο καύσης απορριμμάτων με δάνειο 97 εκατομμυρίων ευρώ από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ), ενώ και το Ταμείο Εκσυγχρονισμού της ΕΕ, με κονδύλια 19 δις ευρώ, συνεχίζει τη χρηματοδότηση τέτοιων έργων.

Η ανησυχία και η οργή του λαού που φουντώνει και των δεκάδων φορέων που βρίσκονται «στο πόδι» μπορεί να βρει διέξοδο στην απόρριψη των κατευθύνσεων της ΕΕ που νομιμοποιεί την καύση και στη διεκδίκηση ενός άλλου δρόμου διαχείρισης απορριμμάτων, με κριτήριο αποκλειστικά την προστασία της υγείας, του περιβάλλοντος και των λαϊκών αναγκών και όχι τα κέρδη των μονοπωλιακών ομίλων.

Το ΚΚΕ καλεί τον λαό της Δυτικής Μακεδονίας, συνολικά τον ελληνικό λαό, να δυναμώσει την πάλη για:

- Να σταματήσουν εδώ και τώρα οι σχεδιασμοί για τη δημιουργία μονάδων καύσης, καθώς και επεξεργασίας σύμμεικτων αποβλήτων (ΜΕΑ, ΜΑΑ), που στο όνομα της ανακύκλωσης αποτελούν ταφόπλακά της.
- Να μην προχωρήσει η καύση απορριμμάτων ούτε στην «Πτολεμαΐδα 5», ούτε στο Νότιο Πεδίο, ούτε πουθενά. Να συνεχίσει τη λειτουργία του ως λιγνιτική μονάδα ο «ΑΗΣ Πτολεμαΐδα 5» με τις απαραίτητες περιβαλλοντικές παρεμβάσεις στα ορυχεία. Καμιά σκέψη για αύξηση των δημοτικών τελών και της τιμής της τηλεθέρμανσης. Καμιά επιβάρυνση με σκουπίδια από άλλες περιοχές.
- Κατάργηση του αντιλαϊκού νομοθετικού πλαισίου διαχείρισης των αποβλήτων, «κομμένου και ραμμένου» πάνω στις ευρωενωσιακές στρατηγικές και οδηγίες με αποκλειστικό κριτήριο τα κέρδη των μονοπωλιακών ομίλων του κλάδου.
- Καμιά επιχειρηματική δράση στη διαχείριση των απορριμμάτων. Ουσιαστικό κρατικό έλεγχο για την προστασία της υγείας των εργαζομένων και του λαού από κινδύνους που ενδέχεται να προκύπτουν από κάθε είδους δραστηριότητες σχετικές με τη διαχείριση των αποβλήτων.
- Διασφάλιση επαρκούς κρατικής χρηματοδότησης για τη διαχείριση αποβλήτων με φορολόγηση του κεφαλαίου.
- Ο σχεδιασμός και η χωροθέτηση των απαιτούμενων υποδομών για τη διαχείριση αποβλήτων να γίνεται με κριτήριο την προστασία της υγείας και της ποιότητας ζωής των κατοίκων και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Ακολουθούν τα κείμενα της ερώτησης της Ευρωκοινοβουλευτικής Ομάδας του ΚΚΕ και η απάντηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής:

«Ερώτηση με αίτημα γραπτής απάντησης E-002352/2025

προς την Επιτροπή

Τα προωθούμενα σχέδια κυβέρνησης και μονοπωλιακών ομίλων σχετικά με την καρκινογόνο καύση απορριμμάτων προκαλούν έντονη ανησυχία στον λαό της Δυτικής Μακεδονίας. Είναι χαρακτηριστικές οι εξαγγελίες της ΔΕΗ Α.Ε. —παρουσία του πρωθυπουργού— για πρόθεσή της να κατασκευάσει μονάδα «ενεργειακής αξιοποίησης» απορριμμάτων στην αυλή λιγνίτη της λιγνιτικής μονάδας ΑΗΣ Πτολεμαΐδα 5, που θα δέχεται 288.000 τόνους σκουπιδιών από όλη τη Δυτική και Κεντρική Μακεδονία αλλά και από Θεσσαλία, Ήπειρο και Κέρκυρα.

Η κυβέρνηση της ΝΔ και η ΔΕΗ Α.Ε. επιδίδονται σε άθλια εκστρατεία προπαγάνδας για τη μονάδα που θα είναι δήθεν αντιρρυπαντικής τεχνολογίας και φιλική προς το περιβάλλον, διαφημίζοντας αντίστοιχα εργοστάσια στη Σουηδία και τη Δανία για τα οποία υπάρχουν συγκεκριμένες καταγγελίες, όπως π.χ. για το CorenHill στην Κοπεγχάγη από την Ομοσπονδία Μηχανικών της χώρας, σε σχέση με τη μόλυνση του νερού στο παρακείμενο λιμάνι, όπως και για ανεξέλεγκτη εισαγωγή αποβλήτων για καύση από τρίτες χώρες.

Ερωτάται η Επιτροπή:

- Πώς τοποθετείται σχετικά με το επιτακτικό αίτημα κατοίκων και φορέων της Πτολεμαΐδας —και συνολικά της Δυτικής Μακεδονίας— να σταματήσουν άμεσα όλα τα σχέδια για την προώθηση της καρκινογόνου καύσης απορριμμάτων;
- Πώς τοποθετείται σχετικά με το γεγονός ότι η «πράσινη» στρατηγική και οι ενεργειακοί σχεδιασμοί στο πλαίσιο της λεγόμενης κυκλικής οικονομίας και της απολιγνιτοποίησης πλήττουν, αποδεδειγμένα, πολύ σοβαρά την υγεία, τη ζωή και τα δικαιώματα του λαού, καθώς και το ίδιο το περιβάλλον, και τα θυσιάζουν στον βωμό της κερδοφορίας των επιχειρηματικών ομίλων;

E-002352/2025

Απάντηση της κ. Roswall

εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Το άρθρο 13 της οδηγίας-πλαισίου για τα απόβλητα ορίζει ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εξασφαλίζουν ότι η διαχείριση των αποβλήτων γίνεται με περιβαλλοντικά ορθό τρόπο, χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η ανθρώπινη υγεία ή να βλάπτεται το περιβάλλον. Η πολιτική για τα απόβλητα θα πρέπει να επικεντρώνεται στην πρόληψη, την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση, όπως ορίζεται στην Πράσινη Συμφωνία, στο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία και στην ιεράρχηση των αποβλήτων που ορίζεται στο άρθρο 4 της οδηγίας-πλαισίου για τα απόβλητα.

Η συμπερίληψη μονάδων αποτέφρωσης στο ελληνικό σχέδιο δεν αντιβαίνει στις ανωτέρω νομοθετικές πράξεις. Η αποτέφρωση με ανάκτηση ενέργειας κατατάσσεται υψηλότερα στην ιεράρχηση των αποβλήτων από ό,τι άλλες εργασίες διάθεσης, όπως η αποτέφρωση χωρίς ανάκτηση ενέργειας και η υγειονομική ταφή. Ωστόσο, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να χορηγούν άδειες σε εγκαταστάσεις αποβλήτων μόνον εάν η προβλεπόμενη μέθοδος επεξεργασίας είναι αποδεκτή από την άποψη της προστασίας του περιβάλλοντος και εάν συνάδει με τα σχετικά σχέδια διαχείρισης αποβλήτων που απαιτούνται από την οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα. Ειδικότερα, για να προστατεύεται η ανθρώπινη υγεία ή να αποφεύγεται η καταστροφή του

περιβάλλοντος, οι εν λόγω εγκαταστάσεις θα πρέπει να τηρούν την οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές, η οποία καθορίζει τα όρια εκπομπών και τις τεχνικές που πρέπει να εφαρμόζουν ώστε να παραμένουν κάτω από ορισμένα όρια εκπομπών.

Η πολιτική συνοχής δεν στηρίζει τις επενδύσεις στην αποτέφρωση αποβλήτων, σύμφωνα με τη δέσμευση της ΕΕ να δώσει προτεραιότητα στην πρόληψη, την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση των αποβλήτων. Με την επιφύλαξη του ρόλου της Επιτροπής ως θεματοφύλακα των Συνθηκών, τα κράτη μέλη είναι κατά κύριο λόγο υπεύθυνα να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία της ΕΕ και την κατάλληλη διαδικασία διαβούλευσης με τους πολίτες κατά την ανάπτυξη των στρατηγικών διαχείρισης αποβλήτων και των ειδικών μονάδων επεξεργασίας αποβλήτων, σύμφωνα με την οδηγία για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, την οδηγία για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση[9] και την οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές».

04/09/2025

Η ΕΥΡΩΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΚΚΕ